

Traumabehandeling middels Narratieve Exposure Therapie bij mensen met LVB

"EMDR werkte niet voor mij, ik werd afgeleid door de lamp die scheef stond, ik kon niet gefocust blijven tijdens EMDR. Ik verloor mijn interesse."

Quote van een client.

Inhoud van deze presentatie

- Traumabehandeling en NET
- Onderzoeksproject NET-LVB
- NET zelf beleven
- Vragen?

Traumabehandeling NET

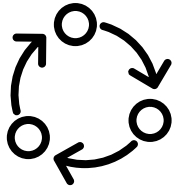
- Trauma bij mensen met LVB
- NET rationale en werkwijze

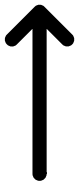
Traumatische gebeurtenissen bij mensen met een LVB

Meer traumatische gebeurtenissen

Verwerken van traumatische gebeurtenissen is uitdagender

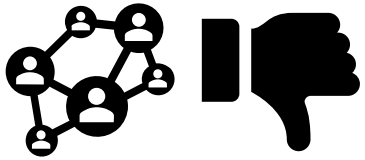

Verhoogd risico op mentale gezondheidsproblemen, zoals PTSS

Gevolgen van onbehandelde PTSS

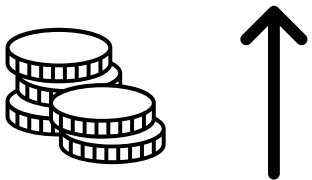
Verminderde kwaliteit van leven

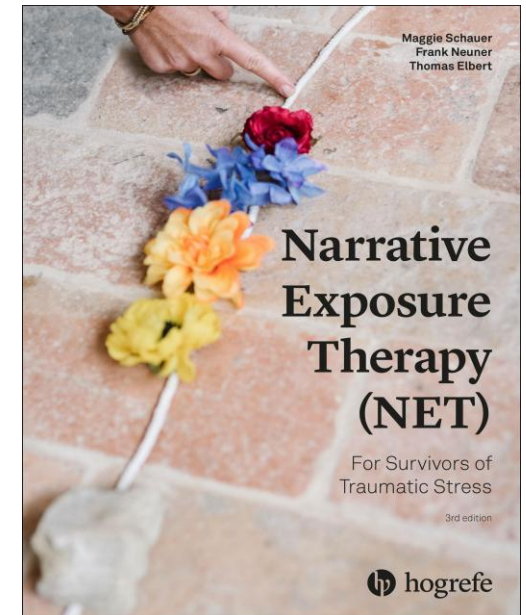
Beperkingen in het sociale en emotionele functioneren

Aanhoudende gedragsproblemen

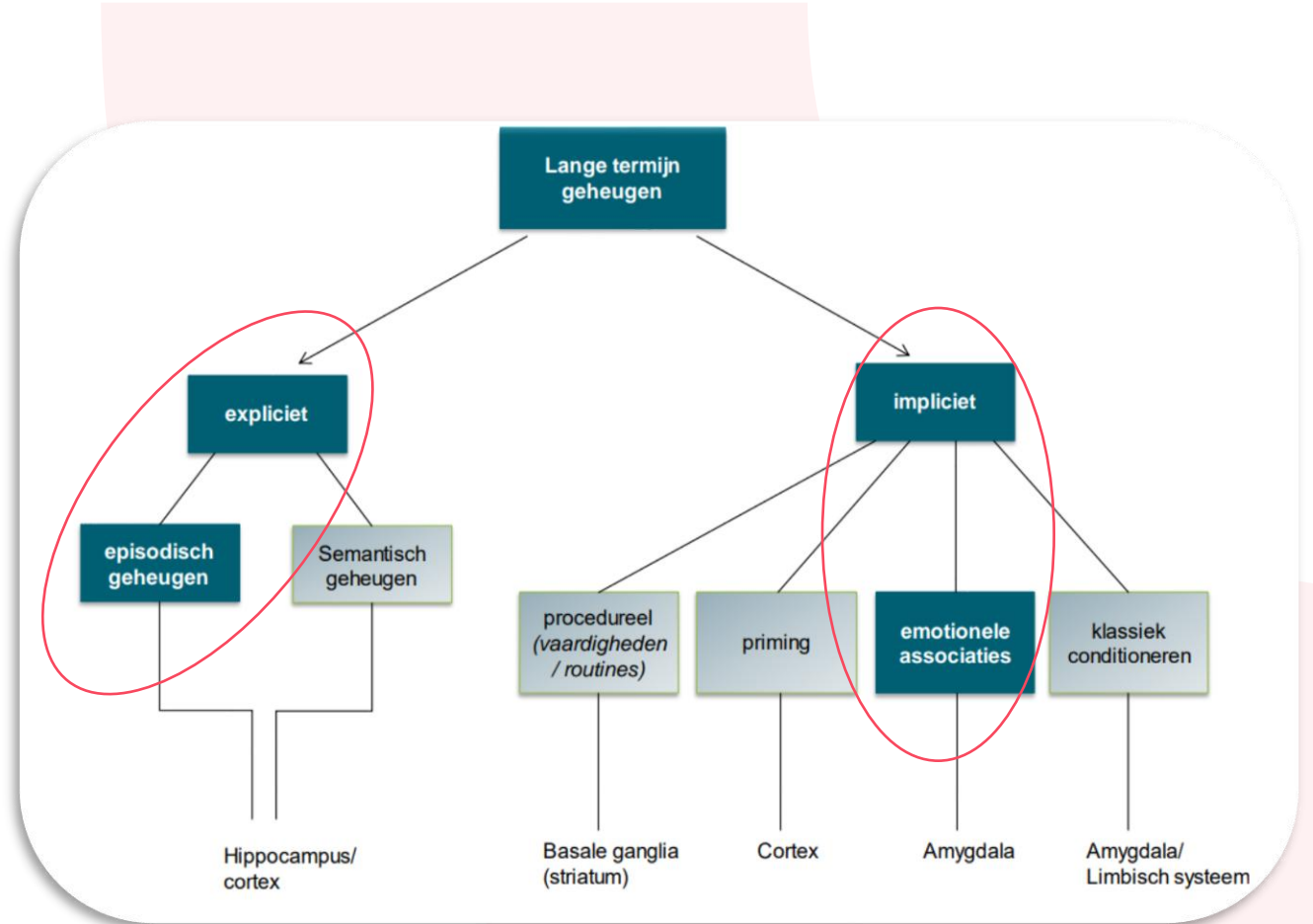

Hogere zorgkosten

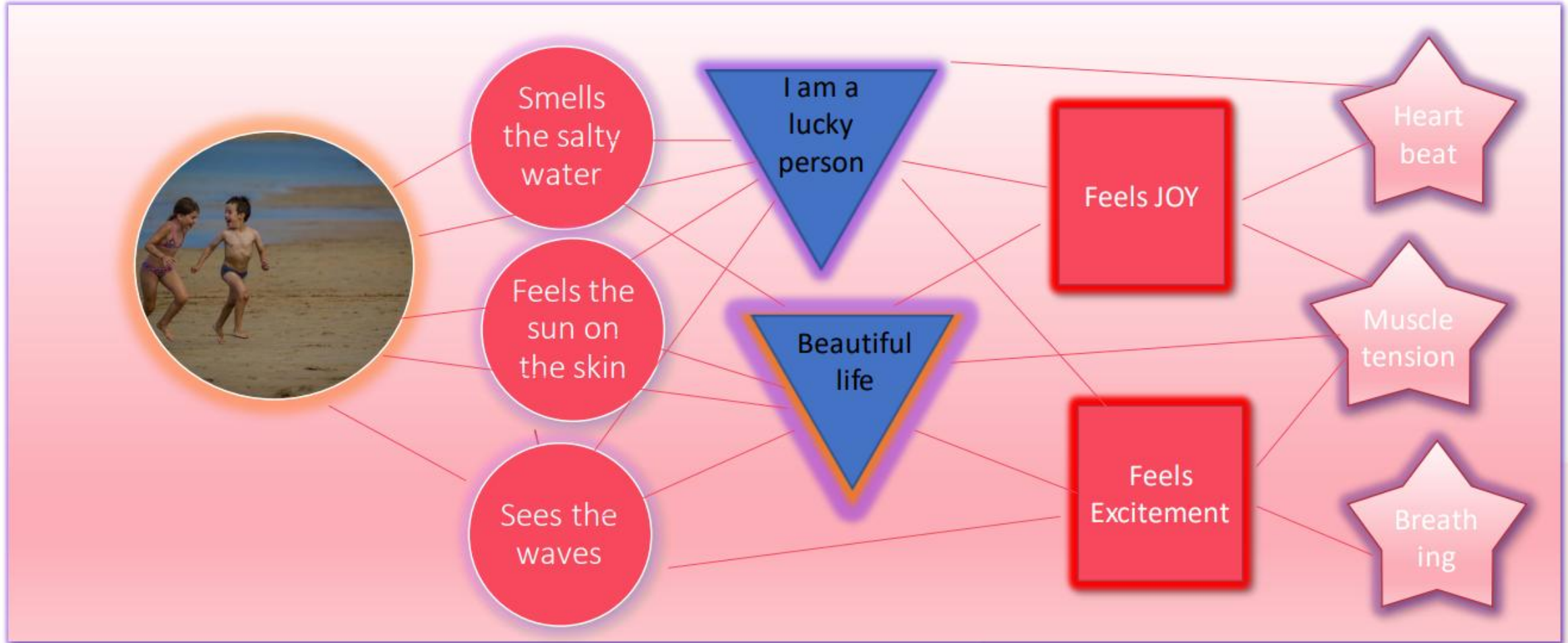

Narratieve Exposure Therapie: rationale

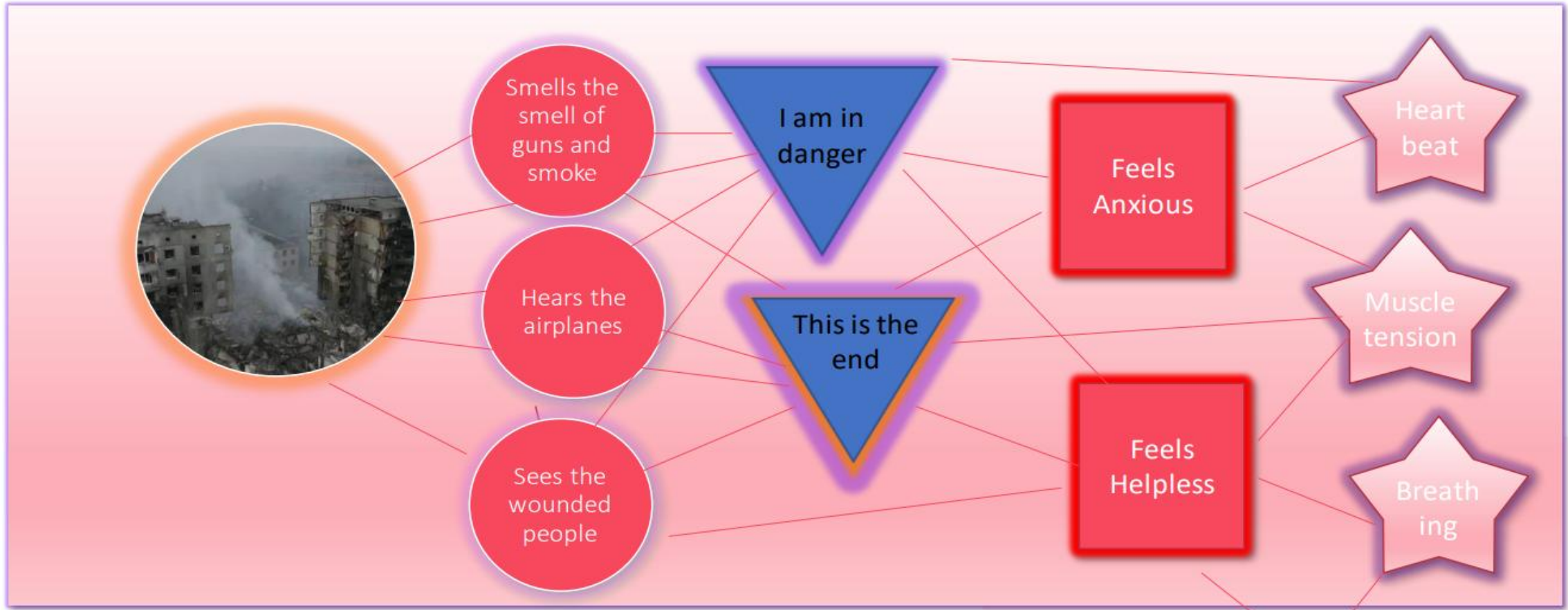
Dual representation theory (Chris Brewin)

Implicit memory network: sensory – cognitive – emotional - physical

Fear trauma network: sensory – cognitive – emotional - physical

TRIGGERS: *Police officers* ----- *Television* ----- *Feeling angry* ----- *Children quarreling* ----- *Physical activity*

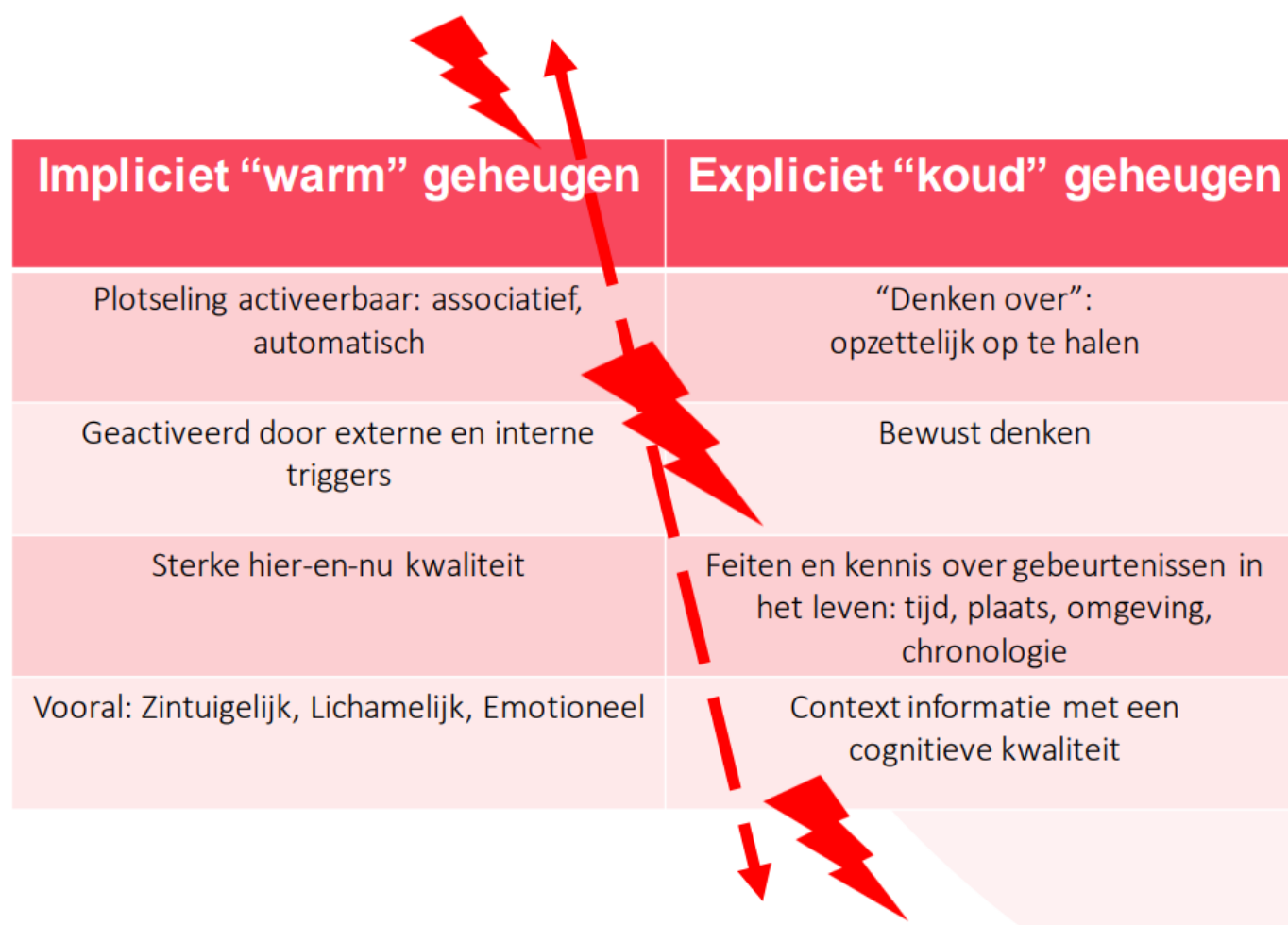
Expliciete geheugen

- Koude of autobiografische geheugen
- Denken / bewust ophalen / context / samenhang / feiten
- Hippocampus

Narratieve Exposure Therapie: rationale

Warm en koud geheugen (deels) ontkoppeld na trauma

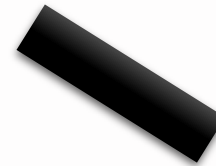
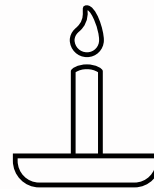
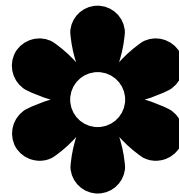
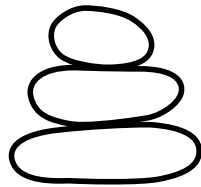

Impliciet "warm" geheugen	Expliciet "koud" geheugen
Plotseling activeerbaar: associatief, automatisch	"Denken over": opzettelijk op te halen
Geactiveerd door externe en interne triggers	Bewust denken
Sterke hier-en-nu kwaliteit	Feiten en kennis over gebeurtenissen in het leven: tijd, plaats, omgeving, chronologie
Vooraf: Zintuigelijk, Lichamelijk, Emotioneel	Context informatie met een cognitieve kwaliteit

Psycho- educatie

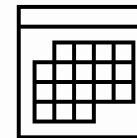
- Trauma en PTSS
- Narratieve Exposure Therapie

Levenslijn

Narratieve Exposure

- Gebruik van exposure technieken voor stenen
- Bespreken alle symbolen en periodes ertussen

Afronding

- Getuigenisdocument
- Afsluitende sessie

Narratieve Exposure Therapie: houding therapeut

- Directieve en sturende gesprekstechnieken
- Ondersteunend, begeleidend, coachend en empathisch
- Goed inlevingsvermogen van de therapeut: Samen de 'film' kunnen zien

Onderzoeksproject NET

- Overzicht van het project
- Ontwikkelde tools NET bij LVB
- Eerste resultaten "feasibility" studie

Wetenschappelijk onderzoek NET: Algemene populatie

MEERDERE LANDEN

META-ANALYSES GEVEN
STERK BEWIJS

GOEDE EFFECT SIZES

Wetenschappelijk onderzoek NET bij LVB

SLECHTS 3 STUDIES

TOEPASBAAR INDIEN AANGEPAST
AFNAME VAN KLACHTEN

ÉÉN ADAPTATIE VAN NET IN HET
VERENIGD KONINKRIJK

Project NET bij LVB

- Driejarig project (2024-2027)
- Gefinancierd door ZonMW (08450412310014)
- Samenwerkingspartners:

Radboud Universiteit

Nationaal
Psychotrauma
Centrum

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Project NET bij LVB: Deelstudies

Deelstudies

- Development of an Adapted NET Manual and psychoeducation materials for Individuals with MID-BIF and PTSD
- Feasibility of NET in individuals with MID-BIF and PTSD: A pilot feasibility study
- Effectiveness of NET-MID/BIF for Individuals with MID-BIF and PTSD: A multiple baseline case series design
- Understanding Change Mechanisms in MID-BIF Individuals with PTSD after NET-MID/BIF

Aanpassen van NET voor mensen met een LVB

Doel 1

- Ontwikkeling van een Nederlandse handreiking NET voor mensen met een LVB en PTSS

Doel 2

- Ontwikkeling van ondersteunde materialen voor de psycho-educatie

Aanpassen van NET voor mensen met een LVB

Wat vonden we belangrijk?

- Ontwikkeld in dialoog met cliënten en professionals werkzaam in de LVB-zorg.
- Systematisch en repliceerbaar design

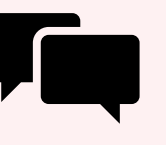
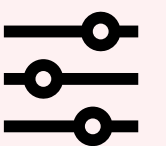
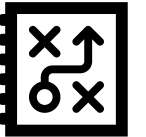
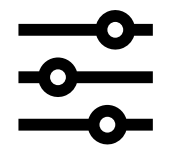
Handreiking NET-LVB

Ervaringsdeskundigen

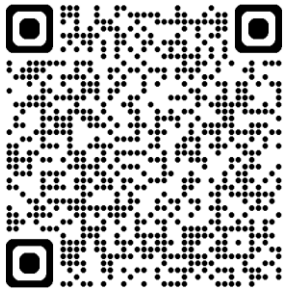
1. Naastbetrokkenen
2. Communicatie
3. Autonomie
4. Gepersonaliseerd
5. Ondersteunende materialen

Gedragdeskundigen

1. Structuur en logistiek
2. A) Ondersteunende materialen
B) Naastbetrokkenen
4. Gepersonaliseerd
5. Communicatie

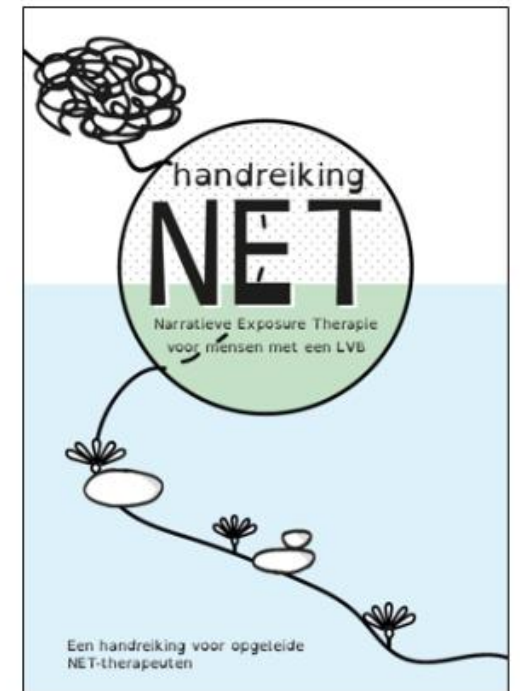
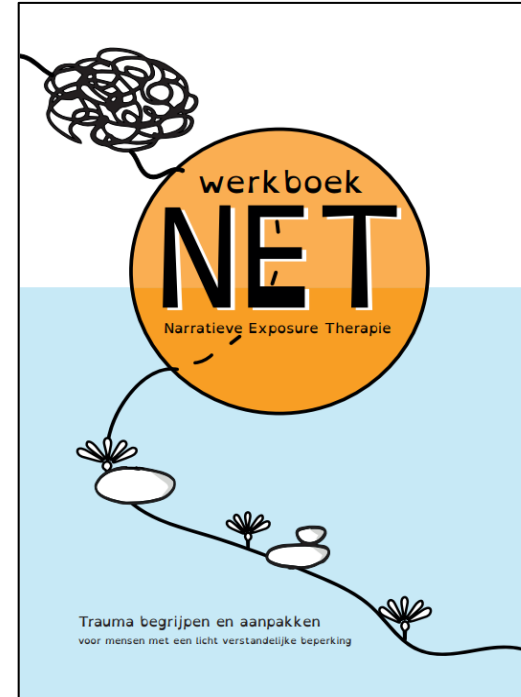

Werkboek voor klanten

Scan QR-code voor het werkboek en de handreiking.

Let op! de handreiking is bedoeld voor opgeleide NET therapeuten! Bovendien is het onderzoek naar de toepasbaarheid lopende. Nieuwe versies van de handreiking plaatsen wij op deze webpagina.

NET-LVB: voor wie?

Cliënt	Therapeut
16 jaar of ouder	Afgeronde 4-daagse geaccrediteerde NET-training
LVB-doelgroep: -licht verstandelijke beperking (conform DSM-5-TR) -zwakbegaafdheid (conform DSM-5-TR)	Kennis van de inhoud van het boek levensverhalen & psychotrauma (Jongedijk, 2021)
Voldoende verbale vaardigheden. De cliënt kan: -gebeurtenissen in de tijd plaatsen -een eenvoudige beschrijving geven van wat er gebeurde en hoe dat voelde	
Diagnose PTSS (conform DSM-5-TR)	

Handreiking NET-LVB: voorbeelden

Standaard NET	Handreiking NET-LVB
 <p data-bbox="479 442 1049 649">Geen ondersteunende materialen voor de psycho-educatie</p>	<p data-bbox="1574 442 2000 728">Psycho-educatie materialen met ondersteunende afbeeldingen</p>
 <p data-bbox="479 921 1049 1128">Veronderstelt dat de cliënt de betekenis van symbolen begrijpt</p>	<p data-bbox="1559 921 2015 1128">Vraag of de cliënt de betekenis van symbolen begrijpt</p>

Standaard NET

Verbale uiting
van emoties en
lichamelijke gevoelens

Handreiking NET-LVB

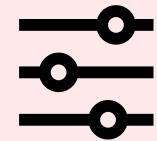
Gebruik afbeeldingen
ter ondersteuning
van de verbale uiting
van emoties en
lichamelijke gevoelens

Volledig voorlezen
Van het
getuigenisdocument

Therapeut kan delen
overslaan of
samenvatten,
afhankelijk van de
focus van de cliënt

"Deze tijdlijn legde ik op tafel met een touw, bloemen en stenen, het gaf me een duidelijk beeld van mijn leven, het was goed om het te zien, maar het was ook moeilijk om het te zien."

"Ik heb het nodig om te praten over de dingen die me zijn overkomen, het is pijnlijk en moeilijk om erover te praten maar het geeft me bevrijding als ik er wel over praat".

Quote Client

NET zelf beleven

- Oefenen met de levenslijn
- Oefenen met narratieve exposure

Film van de
Levenslijnsessie

Aan de slag!

Oefenen met het leggen van de levenslijn:

- In drietallen ('cliënt', therapeut, observator)
- Lees de instructies op het instructieblad door
- Oefen gedurende 15 min
- Bespreek 5 minuten na

Aan de slag!

Plenair nabespreken (10 minuten)

Film narrativeve exposure

Aan de slag!

Oefenen met narratieve exposure:

- In drietallen (cliënt, therapeut, observator)
- Lees de casus door
- Oefen gedurende 10 min
- Bespreek 5 minuten na

Aan de slag!

Plenair nabespreken (10 minuten)

Eerste reacties NET-LVB

Quotes uit interview cliënt en therapeut:

Cliënt:

- **Over de exposure sessies:** *Ja, de sessies waren wel fijn en uhh.. En uhh.. je ging echt gewoon diep in op uhh.. op het onderwerp en uhh.. dat vond ik gewoon fijn. Ja die diepte in, dat je gewoon uhh.. echt wel helemaal terug gaat in een situatie, en uhh.. Nou heb je heel, heel goede therapeut voor nodig.*
- **Over de frequentie van de sessies:** *Nou ja, dat uh.. ik denk dat dat per persoon ligt. Kijk ik uhh.. Ik denk één keer in de week is gewoon genoeg. Je moet niet met twee keer in de week doen. Ik heb gelukkig maar één keer in de week gedaan, maar qua herstel is echt gewoon één keer per week wel genoeg. Er moet minimaal wel van 3 dagen. Daar heb ik minimaal wel 3 dagen herstel nodig*

Therapeut:

- **Over het opbouwen van een werkrelatie:** *Na het afronden, zeg maar van de van de eerste casus, had ik verwacht dat het lastig zou zijn om bij iemand waar je geen band mee hebt om dan die NET therapie te gaan doen. Maar dat was bij participant 2.2 niet het geval, dus ik moet zeggen dat ik daar wel...Dat ik merk dat je toch snel, omdat je niet meteen begint met die exposure, maar eerst met een levenslijn en met elkaar leren kennen. Dat je toch, en dat zal ook aan de cliënt liggen, maar dat je toch binnen korte tijd wel gewoon een band en relatie kunt opbouwen. Wat ook mogelijkheid biedt om die exposure echt te gaan doen, dus dat was me wel positief opgevallen.*
- **Over het samenwerken met naast betrokkenen:** *Ja. Wat ik dan wel weer heel lastig vond, is dat ik bij mijn eerste cliënt. Met de woning afspraken kon maken over hoe ziet de nazorg eruit na een afspraak? Wat heeft die cliënt nodig op moment dat er alarmsignalen komen? Dan kan ik lijntjes uitzetten naar het team. En bij een cliënt buiten de woning moet je dat loslaten.*

Vragen?

